

گلدن تایم دولت پزشکیان

رضا رئیس

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

موسم و زمان آغاز به کار هر دولتی در دنیای سیاست، توأمان با فرصت و مجالی است که با گذار و گذر از آن شاید دیگر چنین بستر و زمینه فراخ و مستعدی برای رتق وفتق بهینه‌آموه مهیا نشود و آن زمان طلایی به نمن یخنس از کف برود و یا برای احیای دوباره این موقعیت، نیاز به تمهید و تدارک دو چندان و صرف هزینه‌های گزاف باشد.

به‌طور معمول، دولت‌ها در هنگام آغاز به کار در اوج محبوبیت و مساعدت افکار عمومی قرار دارند و به‌واسطه فضای خاص تبلیغاتی، ترویج بدنه و سرمایه اجتماعی و احساس غلبه و پیروزی و امیدواری که در حامیان انتخاباتی که اکثریت رای دهندگان را شامل می‌شود در اوج خود قرار دارد؛ بستری مطلوب‌تر از هر زمان دیگری برای پیشبرد اهداف و اولویت‌ها و برنامه‌های خود دارند. باز هم به‌طور معمول، با گذشت زمان و فاصله‌گیری از فضای تبلیغاتی و تلقی آرمانی، عدم کامیابی در تحقق شعارهای اعلامی، حوادث و اتفاقات مختلف که در زمین سفت و سخت و غامض و پیچیده سیاست و تدبیر امور مملکت رخ می‌نمایند، روند این اقبال و مقبولیت عمومی شیبهی کاهشی را طی می‌کند و در همه‌جای دنیا این یک قاعده معمول و متداول است.

دولت چهاردهم پس از یک پروسه چندساله ریزش و کاهش مقبولیت عمومی، به هنگامه‌ای بسر رأس امور اجرایی کشور آمد که این شیب کاهشی اندکی تراز شد و روند مثبت هر چند اندک به خود گرفت؛ اما نکته آن بود که وضعیت از ثبات ملموس و قاعده مرصوص برخوردار نبود و از همان ابتدای کار دولت گویی بر لبه تیغ گام برمی‌داشت. وقتی ساختاری فشل و وضعیتی نامطلوب به ادعان منتقد و مخالف و موافق را به ارث می‌بری، وقتی با ناترازی و ابربحران‌های مختلف در سطوح متعدد و متکثر روبه‌رو هستی و امکان تغییرات عمده در کوتاه‌مدت نیز نداری، برای اینکه آن حرکت بر لبه تیغ را به فرصت و سکوپی برای پرش و موفقیت تبدیل کنی و از مزیت زمان طلایی ابتدایی آغاز به کار دولت با شرحی که بدان اشاره رفت، بهره‌برداری حداکثری رقم بزنی و دچار گسست اجتماعی و بسط ناامیدی پس‌انتخاباتی نشوی، راهکار و گریز و مفری جز اصلاحات کم‌هزینه‌با دایره شمول فراگیر، نخواهی داشت. اصلاحات کم‌هزینه‌ای که زمان بر نیستند و نیاز به تغییرات عمده و

تکانه‌های شدید ندارند، فلذا مقاومت و سرسختی چندانی از سوی مخالفان رانیز در پی نخواهد داشت و از طرف دیگر، در برهه آغاز به کار دولت همراهی و همنوایی حامیان نیز در جایگاه و نقطه مطلوبی قرار دارد و همه چیز برای یک برون‌نمایی امیدوارکننده و جلب و جذب افکار عمومی مهیباست. در مورد دولت چهاردهم جالب آنجاست که زمینه‌های پذیرش و همراهی افکار عمومی با کمترین چالش با مخالفان دولت نیز هموار و مساعد است و عجیب آن است که بهره چندانی از آن برده نمی‌شود که هیچ، گاه در مسیر معکوس و نادرست آن نیز شاهد طی طریق دولت هستیم!

به هنگامه‌ای که طیف موسوم به اصولگرار بر سر کار در دولت یا مجلس و انتخابات شوراهای می‌آیند، شاهد تغییرات عمده و جذب حداکثری نیروهای خودی آنان هستیم تا آنجا که فریدالدین حداد عادل در جریان انتخابات ریاست جمهوری دوره چهاردهم در مصاحبه‌ای گفت که «اگر پورمحمدی یا پزشکيان بر سر کار بیایند تا پایان تیرماه سال ۱۴۰۳ آنچنان تغییرات گسترده‌ای ایجاد می‌کنند که جا برای انتقال اتوبوسی مدیران هم نخواهد بود!» این یعنی مخالفان دولت هم می‌دانند که تغییرات عمده ضروری است و پذیرفته بودند که به سبب خودشان، پزشکيان نیز از همسویان و معتقدان گفتاری خود برای قوام و استحکام شاکله دولت چهاردهم بهره بگیرد. اما نکته این است که تغییرات گند و فشل است که به بهانه خوانشی عجیب از مقوله «وفاق ملی» به‌مثابه شرکت سه‌میلی سیاسی، شاهد آن هستیم که اکنون طیف طرفدار قالبیافت رضایت‌مندی و همسویی بیشتری با انتصابات از خود نشان می‌دهند؛ نکته‌ای که ریزش محسوس در امید حامیان و باطالع سرمایه اجتماعی دولت خواهد داشت.

مسعود پزشکیان سعی وافر می‌کند که در اثباتی انتخابات، وعده و وعید تبلیغاتی نهد تا شاید شاهد همان ریزش افکار عمومی در فضای پس‌انتخاباتی نباشیم؛ اما او چند نکته مهم را از جمله رفع فیلترینگ و بهبود فضای مجازی با صراحت مورد تأکید قرار داد، کاری که ساماندهی آن در فرصت و مجال اندک هم قابل حصول است و حتی مورد تأکید همه نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری هم بود؛ اما نکته این است که نامزدهای اظهارات شاذ و عجیب وزیر ارتباطات که بعدتر آن را اصلاح کرد اما در خاطر مردم همان گفتار اولیه ماند، فضای نامساعد نسبت به دولت را تشدید کرد. قطعاً کسی دنبال حل مشکلات عدیده و ابربحران‌های پیش روی کشور آن هم در فرصت و مجال اندک نیست و چنین انتظاری ندارد. اما دولت هم به جای استفاده از گلدن تایم خود و حرکتی که بتواند با کمترین هزینه و صرف انرژی سرمایه اجتماعی خود را ارتقا و یا حداقل تثبیت کند، در مسیری گام برمی‌دارد که می‌توان گفت سرمایه‌سوز است و تحریف‌کننده سرمایه اجتماعی، جایی که نمی‌توان انگشت اتهام را به سوی منتقدان دولت گرفت و نگاه جدی به ساختار درونی و تغییر رویکرد را طلب می‌کند.

رخداد روز

حریق در بازار آهن شادآباد

گروه خبر: بعدازظهر روز گذشته، ستون دود سیاهی که از جنوب غرب تهران برخاسته بود، از مناطق مختلف شهر مشاهده می‌شد. با توجه به شرایط خاص این روزها، اولین شایعه‌ای که به گوش رسید، وقوع حادثه‌ای در فرودگاه مهرآباد تهران بود. چراکه این ستون دود که خبر از وقوع یک آتش‌سوزی بزرگ می‌داد، از نزدیکی فرودگاه مهرآباد بلند شده بود. در نهایت مشخص شد که محل آتش‌سوزی در بازار آهن شادآباد در فاصله ۳ کیلومتری مهرآباد رخ داده است. دادستان تهران ساعتی پس از وقوع این حادثه در محل آتش‌سوزی حاضر شد. براساس گزارشی که ایرنا درباره این حادثه منتشر کرد، آتش‌سوزی در وسعت ۱۰ هزار متری در بازار آهن تهران رخ داد که به واسطه آن تعدادی از انبارها و مغازه‌های اطراف نیز دچار آتش‌سوزی شد. محل حادثه انباری از مواد اشتعال‌زا از جمله سیلندهای گاز، چسب‌های پلی‌ولیکا و مصالح ساختمانی بود. بر اساس خبری که مهر به نقل از محمد اسماعیل توکلی منتشر کرد، ساعت ۱۴:۰۹ دقیقه دیروز، یک مورد حادثه حریق به آدرس شادآباد بازار آهن نیش بلوک آذر در انبار چسب به سامانه ۱۱۵ اعلام شد. ۵ آمبولانس، ۲ دستگاه اتوبوس آمبولانس، ۲ موتورولانس و دو خودروی فرماندهی به محل حادثه اعزام شدند.

احتمال وقوع حادثه در فرودگاه

باتوجه به محل جغرافیایی آتش‌سوزی که پیش‌تر به آن اشاره شد، حدس و گمان‌های اولیه حول محور وقوع یک حادثه در فرودگاه مهرآباد تهران بود. اما جعفر یارزلو، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری در پاسخ به ایسنا گفت: در فرودگاه مهرآباد هیچ گونه صدایی شنیده نشده و صدایی هم گزارش نشده است. عملیات پروازی و سطوح پروازی نیز در حالت طبیعی خود رو نیز شد.

روایت سخنگوی آتش‌نشانی

سیدجلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران در خصوص آتش‌سوزی چند باب مغازه در بازار آهن شادآباد عصر روز گذشته در توضیح این حادثه، گفت: «ساعت ۱۴:۰۷ دقیقه ظهر امروز یک مورد آتش‌سوزی، بازار آهن شادآباد به سامانه ۱۲۵ اعلام شد. آتش‌سوزی در یکی از بازارچه‌های این محل رخ داده که دارای چندین مغازه دو طبقه است. هزاران افشانه اسپری بر زمین افتاده و در حال حاضر در حال منقرض شدن است. همچنین ظروف چسب ریخته و مغازه‌ها شعله‌ور شده است، در

تتریگ

HEADLINE ONE

۲

گزارش
یک

عکس: ایرنا

دانشگاه

پس از خالص سازان

بررسی مراسم آغاز سال تحصیلی و انتظارات دانشگاهیان

کنند، در قدم اول باید هوای کسانی را داشته باشیم که در این مملکت تلاش می‌کنند و زحمت می‌کشند. باید هوای این‌ها را داشته باشیم؛ این افراد نباید مشکل داشته باشند. در همه ادارات و دستگاه‌ها پیگیری خواهیم کرد تا هوای کسانی که در این مملکت مانند می‌خواهند کاری کنند را داشته باشیم. اگر هوای آنها را نداشته باشیم، دیگران هم می‌بینند که ما هوای علم و دانش و فرهیختگی را داریم. ما قطعاً هوای اساتید و کسانی که در این مملکت مانند و تلاش می‌کنند را خواهیم داشت و هرکاری از دستمان بر بیاید برای اصلاح، رشد و تعالی آن‌ها خواهیم کرد.»

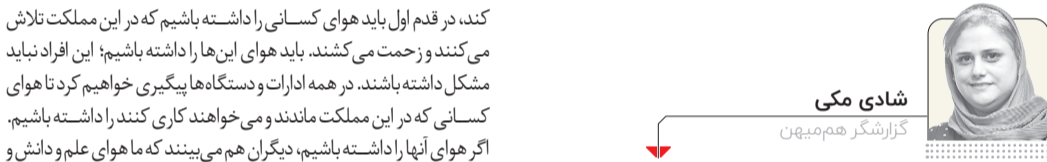
بودجه آموزش عالی کمتر از سه درصد بودجه کشور

حسین سیمایی‌صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری هم از دیگر سخنرانان این جلسه بود. او وقایع را گم‌شده اصلی کشور دانست که می‌تواند سدسکن بسیاری از مشکلات باشد. او گفت: «رئیس‌جمهور در دستی و با تعبیری همه‌فهم گفته‌اند که دعواهای مشکلی از مردم نمی‌کنند. بر این اساس ما نیاز داریم در باره مشکلات کشور وفاق باشد متأسفانه با وجود همه مشکلات هنوز بر سر اولویت مشکلات و راهکارهای رفع این مشکلات در کشور وفاق نداریم.» او علم و عقل نقاد را بهترین معیار برای تحقق وفاق دانست: «ما هنوز چندین باور نداریم که تنها راه برای برون‌رفت از مشکلات علم است. در نتیجه به داده‌های علمی کم‌توجهی صورت می‌گیرد.» سیمایی‌صراف از انتقادات به دلیل عقب‌افتادن دانشگاه از قافله علم هم گفت: «امروز دانشگاه‌های ما از نظر مالی در محدودیت هستند؛ اما چراغ علم، تعلیم، تربیت و آزمایشگاه‌ها روشن است و وقتی فعالیت پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز تحقیقاتی را مشاهده می‌کنیم با آینده امیدوار می‌شویم. ما در دانشگاه‌ها می‌توانیم با کمک ظرفیت‌هایی که وجود دارد، چراغ علم و تحقیق را فروزان‌تر کنیم. لذا دانشگاه‌های ما به شدت به حمایت‌های بودجه‌نیاز دارند و هزینه‌کرد در این مراکز سرمایه‌گذاری نیست.»

وزیر علوم با بیان اینکه تمام بودجه آموزش عالی کشور کمتر از سه درصد بودجه کل کشور است، تصریح کرد: «این بودجه کمتر از بودجه یک دانشگاه برتر دنیا است. همچنین سهم ما از تولید ناخالص ملی بسیار پایین است و در مقایسه با قیمت ارز امروز کمتر از ۵۰ درصد بودجه سال ۹۰ را در اختیار دارد. دانشگاه‌ها به مسئولیت‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی خود واقف هستند؛ لذا لازم است حمایت‌های مالی از این مراکز صورت بگیرد. ما برنامه عملیاتی که باید برای هفتم توسعه را بنویسیم، آماده کردیم و معتقد هستیم اگر منابع مالی این برنامه تأمین شود، شاهد خیزش و رشد قابل توجه علم کشور خواهیم شد که می‌تواند جلوی مهاجرت نخبگان را بگیرد.»

یک انتقاد بدون تعارف

محمد رضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سخنران دیگر این مراسم هم بر ضرورت توجه به کیفیت تحصیل در دانشگاه‌های علوم پزشکی تأکید کرد: «با توجه به اینکه دانشجویان این دانشگاه‌ها در آینده با جان مردم سرو کار دارند، اگر به امر کیفیت بی‌توجهی صورت بگیرد، آسیب جدی به سلامت مردم وارد می‌شود. باید برای تحقق عدالت آموزشی و همچنین ورود دانشجویان به دانشگاه‌ها با زبینی صورت بگیرد. مادر کشور خود، دانشجویان بسیار هوشمند و پرتلاشی داریم؛ اگر عدالت آموزشی در ورود به دانشگاه‌ها محقق نشود، ما نخبگان خود را از دست می‌دهیم.» او در ادامه انتقادی را هم درباره افزایش ظرفیت رشته پزشکی در دانشگاه‌ها مطرح کرد: «در ۴ سال گذشته نزدیک به ۱۰۰ درصد افزایش ظرفیت در دانشگاه داشته‌ایم و این بدون تجهیز و ارتقای زیرساخت‌ها برای پیشرفت علم است. در بحث عدالت ورود به آموزش و ادامه تحصیل یک بازبینی باید صورت بگیرد. عدالت آموزشی در ورود به دانشگاه باید تأمین شود. برای اینکه در مرزهای علمی باقی بمانیم، باید دیپلماسی علمی خود را فعال کنیم. ما برای باقی ماندن در مرزهای دانش باید با دانشگاه‌های مطرح جهان کنفرانس و دوره‌های علمی را تدارک ببینیم.»

شادی مکی

گزارشگر هم‌میهن

روز گذشته مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها برگزار شد. هم‌زمان با این مراسم، مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری هم با حضور در جمع دانشجویان دانشگاه تهران از نگاه فرآیندهای گذشتگان گفت و امید به آینده کشور، او گفت: «رسالت دانشگاه، قرار دادن کشور عزیزمان در قله علم، هنر و فناوری است. هر گروه و جناحی اگر بتواند حرف درست را بیاورد، ما موظف به پذیرش آن هستیم. اگر امیدی به آینده کشور داریم به دانشگاه و دانشگاهیان است، البته صنعتگران و تولیدکنندگان هم باال بزرگی برای این کار هستند، انتظار ما از دانشگاه این است که کشور ما را در قله علم و تکنولوژی قرار دهد.» او ادامه داد: «آنچه که ما به دنبال آن هستیم و از دانشجویان و اساتید انتظار داریم، حل مشکلات و گره‌هایی است که در جامعه داریم؛ کسی که ذهن خلاق دارد، توانمند است و انگیزه دارد و دلش می‌خواهد ایران را به عزت برساند، چشم‌انداز مورد تأکید رهبری مبنی بر اول شدن ایران در منطقه را می‌تواند با تلاش و کوشش امکان‌پذیر کند.»

رئیس‌جمهور از تفاوت سطح پیشرفت ایران در مقایسه با کشورهایی پیشرفته هم انتقاد کرد: «به‌عنوان یک ایرانی وقتی پیشرفت کشورهای خارجی را می‌بینم، برای من افت دارد و نمی‌توانم تحمل کنم که ما در این سطح باشیم و آنها در آن سطح. من اگر توان، علم یا مهارتی دارم، برای مردم و جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کنم، باید تلاش کنیم مردم ما به جایی برسند که از کسی کمتر نباشیم؛ ما از کسی کمتر نیستیم. اینکه می‌گوییم وفاق داشته باشیم و دعوا نکنیم، مبنای قوی و باور من از کتاب و قرآن است که با آن رشد کردیم.» او تصریح کرد: «حرف درست، حرفی است که از مبنای علمی درمی‌آید، اگر ما براساس شواهد صحبت کنیم چرا باید دعوا کنیم، چپ، راست، مذهبی و غیر مذهبی، هر کس حرف درست بیاورد ما می‌پذیریم. یکی از عزیزان گفتند که دانشگاه منابع کم دارد؛ در خارج منابع دانشگاه‌ها را دولت می‌دهد یا دانشگاه خودش درآمد دارد، هر دو؛ ولی بیشتر خودش درآمد دارد، ما اگر بخواهیم مشکلاتمان را حل کنیم، باید استانان دانشگاه به ما کمک کنند تا مشکلات جامعه حل شود؛ قرارداد ببندند و کاری کنند که گره باز شود. ببینیم اگر یک استاد داریم که می‌تواند مشکل ما را در این سیستم اداری حل کند خوب یا او قرارداد ببندیم تا مشکل ما را حل کند.»

اساتیدی برای آموزش مدیریت در سیستم

پزشکيان بر ضرورت عملی کردن تئوری‌های علمی در دانشگاه و سطح جامعه و توجه به رویکرد دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم تأکید کرد و خطاب به دانشجویان گفت: «شما می‌توانید مشکل اقتصاد و صنعت و کشاورزی و سیاسی و فرهنگی را حل کنید، اینکه بگویید برای کشور برنامه داریم، فعلاً کنار بگذارید؛ یک منطقه‌ای را بردارید ما با شما قرارداد می‌بندیم و بروید مشکلاتش را حل کنید؛ پول هم به شما می‌دهیم؛ به جای اینکه در کلاس بنشینید، بر اساس جامعه آموزش دریافت کنید. ما می‌خواهیم مملکت‌مان به جایی برسد که رهبر معظم انقلاب در چشم‌انداز مشخص کردند. متأسفانه به اسم رهبری کارهایی می‌کنند که ضد آن سیاست‌ها و چشم‌انداز است و همه را به اسم رهبری تمام می‌کنند. رهبری عزت و سربلندی مملکت را می‌خواهند. نخبگان و اساتید ما سرمایه‌های گرانبمایی این کشورند، ما قدر شما را خواهیم دانست و به شما احترام می‌گذاریم.»

پزشکيان خطاب به دانشجویان اضافه کرد: «شما به ما کمک کنید مملکت را بسازیم، به جای اینکه تئوری بخوانید، در عمل هم روش را در جامعه گسترش دهید و اصلاح کنید و هم درآمد کسب کنید، دانش‌جو هم یادی می‌گیرد و مهارت پیدا می‌کند، ما اکنون در ارتباط با مدیریت به دنبال اساتیدی هستیم که به ما روش مدیریت در سیستم را بگویند.» او اضافه کرد: «دارند «من‌ها» را حذف می‌کنند، در صورتی که هر کدام از این «من‌ها» می‌تواند در کشور انقلابی بپا